

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 16. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: šeststopenjska petiti-vrata 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom volja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 128.

V Ljubljani v torek, 9. junija 1885.

Tečaj II.

Pogled na dosedanji izid volitev.

Glavne bitke volilnega boja so končane. Posamezne volitve, ki se imajo sem in tja še vršiti, nimajo nikakega pomena več za prihodnjo sestavo posameznih strank v državnem zboru. Uže danes mogoče je z vso gotovostjo določiti, v koliki meri bode okrepljena ali oslajljena vrnila se ta ali ona politična stranka v parlamentno sobano. Ako človek čita različna glasila zjedinjene leveice, ne more se preveč načuditi, od kod vse to poskakanje in radovanje nad volilnim izidom. Piše in govori se, kakor bi bila vladna stranka doživela pravi poraz, a levica dolgo vrsto neprecenljivih zmag. Koliko časa je tega, ko je oficijelno ustavovno glasilo točilo še britke solze nad izgubo, ki je zadela opozicijo na Spodnjem Avstrijskem, koliko časa je tega, ko so vsi večji in manji ustavovni časopisi obupno javkali, da se je tu in tam izvil kak pomenljiv mandat iz rok njihovih pristašev — in danes? Danes kažejo se radostne in vesele, kakor bi bili pridobili nepričakovano zmago, kakor bi se ne bilo steklo nič zoper njih voljo. Spremenili so nanaglomoma svojo taktiko in vsi z jednim glasom kličejo: „Če gre ustavoverna stranka v takih okoliščinah tako močna iz volilnega boja, je pač lahko zadovoljna.“ S to frazo hoče se namigniti, kakor bi bila vlada res Bog zná kakih sredstev posluževala se opoziciji nasproti, kakor bi res bila delala nji nasproti z vso silo in z vsemi močmi, ki so vsaki vladi na razpolaganje. Da se to zgodilo ni, dokazuje pač najbolje to, da so po celi Avstriji uradniki lahko volili po lastnem prepričanju, da se jim nikjer ni zaukazovalo, kako se jim je obnašati različnim kandidatom nasproti. Ako levica sedaj vlado dolži, da je pritiskala in da so se ji le s pristranskim

postopanjem vlade izvili nekateri mandati iz rok, dela to pač le zaradi tega, da bi svoj poraz zakrila. Sama je do dobrega prepričana, da bi se nobena druga vlada ne bila umešavala v volitve tako malo, kakor se je Taaffejeva in da se še nikdar, od kar vlada v Avstriji konstitucionalizem, ni takó svobodno volilo, kakor pod sedanjostem.

Ako bi bilo grofu Taaffeju na tem ležeče, pokazati svojo moč opoziciji nasproti, treba mu je bilo le deseti del onih sredstev uporabiti, kojih se je ona za časa, ko je še stala na vladnem krmilu, pri volitvah posluževala, in prepričani smo, da bi bila danes za polovico glasov slabaja, nego je v istini. Ne vlada, prebivalstvo samo izpodrinilo in zavrglo je marsikaterega dosedanjega poslanca, ki je v združenih levici pobijal one nazore, ona načela, kojih se drži sedanja vlada in ki so jedino pravi pri obstoječih razmerah v Avstriji.

In to je najpomembnejši simptom državnozbornih volitev. To, da se v prebivalstvu od dné do dné bolj širi prepričanje, da je sporazum med posameznimi narodnostmi potreben in da stališče, ki ga združena levica v tem oziru zavzema, ni pravo, to je, kar mora vsacega odkritosrčnega patrijota navdati z veseljem in radostjo. Zastonj se trudijo ustavoverna glasila to zanikati, zastonj tajé, da temu ni tako; dosedanje volitve pokazale so jasno in neovrgljivo, da se načela sedanjega ministerstva čedalje bolj širijo in da dobivajo pri vseh narodnostih prostrane naše države vedno več prijateljev in navdušenih zagovornikov. Nečemo kazati na to, kako so glasovi, ki so se oddali za kandidate sedanje večine, narasli po vseh kronovinah države od zadnjih volitev sem, le na Česko hočemo opozarjati, kjer se je posebno eklatantno pokazalo, kako da duh pomirljivosti in sporazum-

ljenja napreduje. Na jedni strani kaže se nam, kako je med slovanskimi našimi brati prodrla povsod ona stranka, ki hoče še nadalje hoditi po oni poti kakor do sedaj ter voditi svoj narod do zaželjenega smotra in vspeha. Tako zvana mladoczeska stranka, ki v jednomer od jednega ekstrema v družega vrtoglavi in strmoglavi, ki se zoper sedanjost vlado zaradi tega repenči, ker še ni izgnala vseh Nemcev iz Českega in ki se dan na dan togoti na izkušene rodoljube zaradi tega, ker svojim nemškim sodeželanom ponujajo dan da dan v mir in spravo prijateljsko roko, propala je po polnem.

Česki narod pokazal je s tem, da se je z nejevoljo obrnil od fanatičnih kričavev in da se je trdneje nego kedaj oklenil starih svojih izkušenih vodij, kakó politično zrel da je. A tudi med nemškim narodom na Českem zabelježiti nam je slučaj, ki jasno priča, da se tudi med Nemci širi ona ideja, od koje prevzeta je sedanja vlada, in vsled koje se ima konec storiti neplodnemu narodnostnemu prepiru. Huje, kakor če bi bil najiskrenější Čeh zmagal, zbolelo je levico to, da je od nemškega prebivalca voljen bil na Českem Nemec Heinrich, ki je vselej najgorečjeje potezal se med svojimi rojaki za mir in spravo s Čehi. Koliko so se prizadevali levičarji, da bi bili izpodkopali temu možu tla, a vse zaman! Bolja stran naroda zmagala je in s to zmago dokazalo se je, da je neresnica, kar se je po ustavovernih časopisih povdarjalo tolikrat, da med nemškim narodom sploh ni elementov, ki bi se hoteli kedaj združiti in sporazumeti s Čehi.

Vidimo tedaj, da Taaffejev program vedno bolj prodira, da od dné do dné stopa bolj v veljavo. Počasi, a tim gotoveje, bližajo se načela sedanje vlade do uresničenja. Nekoliko resne volje

Listek.

Življenje in navade v Ugandi.

(Zlatorodov.)

(Dalje.)

Baš zaradi tega bahavega postavljanja ima cesar zmeraj okolo sebe kakih 40 bobnarjev, raznovrstnih mazilarjev, glumcev in norcev in pritlikavcev in kakerlakov, četo tekunov, služajev, selov, dvornikov, prošnikov, dalje ima precejšno število telesnih stražnikov in po dva prapornika, ki stopata pred njim ali za njim, kakor hitro se cesar očitno pokaže, da na ta način objavlja svojo moč in gočnost in svojo cesarsko visokost. Isto tako imajo tudi glavari svoje spremstvo, svoje praporščake in služaje itd., vse dolu do kmeta in kravarja, za katerima hodi otrok kakega sužnja, da jima nosi škit in kopja.

Vagandčani so največ visoke in vitke postave. Na stotine jih je taci, ki merijo več ko 6 čevljev in 2 palca (1,88 m.), in celo taki se dobé, ki so 6 čevljev in 6 palcev (2 m.) visoki. Vedeti pa je,

da treba domačine ločiti od tujcev in sužnjev in njih zaroda, ker so uvedeni iz podjarmljenih dežel. V obče se domačini odlikujejo od podjarmljenцев s prijaznejšim obrazom in prijetnejšo zunajnostjo. Telesno to brhkost bi lahko pripisavali njih večji snažnosti in skromnosti, ki je vsem lastna, najvišjemu in najnižemu. Nagi in nesramni ljudje so Mtesinim podložnikom prave gujusobe, in celo najubožnejši kmet je nejevoljen, če vidi po polnem golog človeka.

Vagandčani prekose druge narode afrikanse s prebrisanostjo, kar bi vtegnilo kazati več njih umnost. Dejanski dokazi to pričajo. Njih obleka je finejša, njih stanovanje je boljše in snažnejše, njih kopja so najboljša v celi Afriki, in kader rabijo to smrtno orožje, vihté je s prečudno spretnostjo in urnostjo; njih škiti so tako vrlo izdelani, da bi je občudovali v vsaki deželi, in njih čolni presegajo vse druge, kolikor jih je na tej zamurski zemlji divjakov.

Kader hočejo Vagandčani kaj natanko povedati, to se poslužujejo nazornega pouka, in sicer tacega, da svoje misli na tla v pesek narišejo, in

prav čuditi se je, da so ti narisi in načrti tako resnični in pripravi. Če naštevajo razloge: Prvič, drugič, tretjič, imajo to posebno navado, da vzamejo palico in jo zlomijo na dva kosa. Dopovedovalec dá prvi kos poslušalcu s pomenljivo ponašo, poslušalec pa ga resnobejnega obraza jemlje na svojo dlan, med tem ko mu govornik predava svoj prvi razlog; drugi kos zaznamlja drugo posledico; in ko pridejo Vagandčani k tretjemu razlogu: „Tretjič“, tedaj pa dvignejo obe roki, z dlanmi navzgor, od sebe držaje, kakor bi hoteli reči: „Tako je; zdaj sem ti povedal svoje vzroke, in na vsaki način moraš zdaj vse razumeti.“

Skoro vse imenitniši osebe, ki zahajejo na cesarski dvor, znajo pisati arabski. Cesar in mnogi glavari se poslužujejo te pisave prav spretno, zlasti kader pisarijo drugi drugemu, ali tujcem kaj sporočajo. Za pisanino jim rabijo prav tanke gladke ploščice pavoljnika. Mtesa ima veliko desetih taci deščic, na katere so pisane njegove „bukve modrosti“, kakor on imenuje zapomke razgovorov z belimi. Mogoče, da nam oprezni pot-

